

Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

2020/2085(INI)

13.10.2021

STANOVISKO

Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

pre Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

k správe o vykonávaní týkajúcej sa dobrých životných podmienok zvierat v poľnohospodárskych podnikoch (2020/2085(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Marlene Mortler

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín vyzýva Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, aby ako gestorský výbor zaradil do svojej správy tieto návrhy:

- so zreteľom na Európsky akčný plán „jedno zdravie“ proti antimikrobiálnej rezistencii z roku 2017,
- so zreteľom na plán Európskej komisie na kontrolu vhodnosti s cieľom posúdiť účinnosť, relevantnosť, efektívnosť a jednotnosť dobrých životných podmienok zvierat v poľnohospodárskych podnikoch vrátane pravidiel EÚ týkajúcich sa prepravy a zabíjania zvierat;
- A. keďže v súlade s článkom 13 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) pri formulovaní a vykonávaní politik Únie v oblasti poľnohospodárstva, rybného hospodárstva, dopravy, vnútorného trhu, výskumu a technologického rozvoja a kozmického priestoru musia brať Únia a členské štáty maximálny ohľad na požiadavky dobrých životných podmienok zvierat, pretože zvieratá sú cítiace bytosti; keďže právne predpisy EÚ preto musia zabezpečiť, aby sa zvieratá chovali v podmienkach, ktoré ich nevystavujú zlému zaobchádzaniu, zneužívaniu, bolesti ani utrpeniu;
- B. keďže zvieratá by sa už nemali prispôbovať systému, ale systém by sa mal namiesto toho prispôbiť potrebám a správaniu zvierat, čo znamená, že by nemalo byť povolené ubližovať zvieratú, spôsobovať mu zranenie ani mu poškodiť zdravie či dobré životné podmienky tým, že sa ustajní určitým spôsobom;
- C. keďže chov hospodárskych zvierat má v EÚ hospodársky, sociálny a kultúrny význam, najmä v niektorých vidieckych oblastiach, a mal by fungovať v súčinnosti s environmentálnymi cieľmi; keďže však chov hospodárskych zvierat prispieva k emisiám skleníkových plynov a amoniaku a má vplyv na životné prostredie z hľadiska biodiverzity aj ekologickej rovnováhy; keďže podľa stratégie „z farmy na stôl“ možno 10,3 % emisií skleníkových plynov v EÚ pripísať poľnohospodárstvu, pričom takmer 70 % emisií v poľnohospodárstve pochádza z odvetvia chovu hospodárskych zvierat; keďže tradičný extenzívny chov hospodárskych zvierat v malom rozsahu je ohrozený; keďže od prijatia existujúcich právnych predpisov EÚ v oblasti dobrých životných podmienok hospodárskych zvierat došlo k významnému vývoju vedeckých poznatkov o dobrých životných podmienkach zvierat; keďže je nevyhnutné zrevidovať a rozšíriť existujúci súbor právnych predpisov v oblasti dobrých životných podmienok zvierat s cieľom zosúladiť ich s týmto najnovším vedeckým pokrokom a reagovať na požiadavky spoločnosti na zlepšenie dobrých životných podmienok zvierat;
- D. keďže poľnohospodári musia mať možnosť využívať potrebnú podporu, ktorú poskytuje Európska únia, aby splnili očakávania európskych spotrebiteľov prechodom na modely, ktoré lepšie rešpektujú dobré životné podmienky zvierat a zároveň zaručujú poľnohospodárom istotu plánovania;
- E. keďže výdavky na dobré životné podmienky zvierat v rámci rozpočtu EÚ a štátnych

rozpočtov by mali byť nákladovo efektívne a mali by priniesť hmatateľné zlepšenie života dotknutých zvierat;

- F. keďže poľnohospodári EÚ, ako aj mimovládne organizácie vyjadrili znepokojenie z hospodárskych, sociálnych a environmentálnych vplyvov dovozu lacno vyprodukovaného kuracieho mäsa a zo zavádzajúceho označovania kuracieho mäsa spracovaného v Európskej únii, ale pochádzajúceho z tretích krajín; keďže nekalá hospodárska súťaž a nedodržiavanie noriem EÚ dostávajú európske podniky do konkurenčnej nevýhody;
- G. keďže v prístupe „jedno zdravie“ sa uznáva, že zdravie a dobré životné podmienky ľudí a zvierat a ochrana životného prostredia sú v rôznych ohľadoch vzájomne prepojené a že choroby sú prenosné z ľudí na zvieratá a naopak, a preto by sa mali riešiť spoločne; keďže sa okrem toho uznáva, že vystresované zvieratá žijúce v tesnej blízkosti sú náchylnejšie na infekcie, čo dokazuje najmä prípad zvierat chovaných na kožušinu; keďže prístup „jedny dobré životné podmienky“, ktorý podporuje aj Svetová organizácia pre zdravie zvierat (OIE), uznáva úzke prepojenie medzi dobrými životnými podmienkami zvierat a dobrými životnými podmienkami ľudí, biodiverzitou a životným prostredím¹;
- H. keďže antimikrobiálna rezistencia (AMR) predstavuje rastúcu cezhraničnú hrozbu pre verejné zdravie; keďže jedným z cieľov stanovených v stratégii „z farmy na stôl“ je 50 % zníženie predaja antimikrobiálnych látok pre hospodárske zvieratá a akvakultúru do roku 2030; keďže je potrebné vyvinúť ďalšie úsilie na rozvoj takých systémov chovu zvierat, ktoré budú orientované na zdravie;
- I. keďže nezdravé stravovanie s vysokým obsahom soli, cukru, tuku a živočíšnych bielkovín je významný rizikový faktor, pokiaľ ide o ochorenia a úmrtnosť v Európe; keďže udržateľná a ekologickejšia strava bohatá na potraviny rastlinného pôvodu a s menším podielom potravín zo živočíšnych zdrojov by v súlade s výživovými potrebami mohla priniesť celosvetové prínosy pre zdravie, klímu a životné prostredie a urýchliť dosahovanie cieľov Európskej zelenej dohody a Parížskej dohody;
- J. keďže záujem spotrebiteľov o pôvod, zachovanie a kvalitu zakúpených potravín je vyšší ako kedykoľvek predtým a vedie k tomu, že spotrebiteľia prijímajú udržateľnejšie a uvedomelejšie rozhodnutia; keďže z osobitného prieskumu Eurobarometra o dobrých životných podmienkach zvierat z roku 2016 vyplynulo, že 94 % občanov EÚ sa domnieva, že dobré životné podmienky² poľnohospodárskych zvierat sú dôležité, 82 % sa domnieva, že hospodárske zvieratá by mali byť lepšie chránené a 59 % je ochotných zaplatiť o 5 % viac za produkty šetrné k zvieratám, pričom 52 % Európanov si pri nákupoch všima značky dobrých životných podmienok zvierat, hoci každý desiaty Európan netuší, že takéto značky existujú; zdôrazňuje, že 47 % Európanov sa domnieva, že výber potravín, pri ktorých produkcii sa dbalo na dobré životné podmienky zvierat, je v maloobchode obmedzený;
- 1. berie na vedomie nedostatky smerníc EÚ o dobrých životných podmienkach zvierat v poľnohospodárskych podnikoch, ktoré sú zastarané, často neprimerané, príliš vágne a

¹ https://www.oneworld.org/uploads/9/7/5/4/97544760/bull_2017-1-eng.pdf

² <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2096>

nezabezpečujú špecifickú druhovú ochranu viacerých druhov zvierat, ako sú dojnice, brojlery, plemenné sliepky, králiky, ovce a morky; víta záväzok Komisie zrevidovať právne predpisy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat a zdravia zvierat; vyzýva Komisiu, aby ho bezodkladne zrealizovala a zabezpečila, aby boli požiadavky jasné, presné a vhodné na ochranu hospodárskych zvierat počas vrhu, chovu, prepravy a zabíjania; víta revíziu právnych predpisov v tejto oblasti, ktorú Komisia plánuje na rok 2023, ale žiada, aby sa táto revízia dokončila čo najskôr v súlade s vedeckými dôkazmi o dobrých životných podmienkach a potrebách zvierat, čo by malo viesť k vysokej úrovni dobrých životných podmienok zvierat a následne k posúdeniu vplyvu, ktorý by zahŕňal všetky úrovne udržateľnosti a náklady v dôsledku nečinnosti;

2. vyzýva Komisiu, aby prostredníctvom tejto reformy vytvorila odolný systém dobrých životných podmienok zvierat, ktorý je v súlade s právnymi predpismi EÚ v oblasti dobrých životných podmienok zvierat a ostatnými politikami EÚ, ako je stratégia „z farmy na stôl“ a stratégie v oblasti biodiverzity, ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja a Parížska dohoda;
3. požaduje, aby sa všetky politické nástroje využívali na súdržné úsilie o podporu tradičnej európskej krajiny, prijatie regeneratívnych poľnohospodárskych modelov, ako sú agroekológia a ekologické systémy, prínos k dosahovaniu cieľov Európskej zelenej dohody a stanovenie prísnych noriem dobrých životných podmienok zvierat;
4. považuje extenzifikáciu za jeden z najrýchlejších a najefektívnejších spôsobov zlepšenia životných podmienok hospodárskych zvierat, ako aj spôsobov dosahovania mnohých ďalších prínosov pre životné prostredie, klímu a ľudské zdravie; poukazuje na to, že by sa mala poskytovať podpora s cieľom zabezpečiť, aby sa do nadobudnutia účinnosti revidovaných právnych predpisov v oblasti dobrých životných podmienok zvierat mohli poľnohospodárske podniky so živočíšnou výrobou vrátane malých chovov transformovať; zdôrazňuje, že je dôležité znížiť stres v čase prepravy a zabíjania;
5. zdôrazňuje, že požiadavky na dobré životné podmienky zvierat sa musia uplatňovať správne a jednotne v celej EÚ, ako aj na dovoz, a to prostredníctvom harmonizovaného systému vykonávania v celej EÚ; zdôrazňuje, že Komisia by mala zabezpečiť, aby členské štáty v plnej miere vykonávali príslušné pravidlá EÚ; poukazuje na potrebu zabezpečiť, aby boli k dispozícii dostatočné údaje o vykonávaní právnych predpisov; uznáva, že audity, ktoré vykonáva Generálne riaditeľstvo Komisie pre zdravie a bezpečnosť potravín, môžu slúžiť ako dôležitý zdroj informácií na posúdenie vykonávania súčasného rámca; žiada, aby sa zintenzívnilo úsilie o monitorovanie vykonávania a aby sa všetky porušenia bez meškania riadne vyšetrili a primerane riešili, ako sa stanovuje v článkoch 258 a 259 ZFEÚ;
6. zdôrazňuje význam rovnakých podmienok pre poľnohospodárov; vyzýva Komisiu, aby podľa možnosti harmonizovala právne predpisy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat v členských štátoch;
7. zdôrazňuje, že pravidelné a komplexné kontroly živočíšnej výroby v rámci poľnohospodárstva a akvakultúry sa musia vykonávať v súlade s platnými právnymi predpismi; vyjadruje znepokojenie nad nízkou úrovňou kontrol dodržiavania právnych predpisov v oblasti dobrých životných podmienok zvierat; zdôrazňuje, že podľa štúdie o

vykonávaní sa niekedy úradné kontroly nevykonávajú vôbec alebo len vo veľmi malom meradle, najmä pokiaľ ide o druhy, ktoré nepodliehajú osobitným predpisom; domnieva sa, že táto situácia a absencia druhovo špecifickej ochrany viacerých druhov, ako sú dojnice, brojlery a plemenné sliepky, králiky, ovce a morky, by sa mali riešiť v rámci revízie právnych predpisov v oblasti dobrých životných podmienok zvierat; pripomína, že v nariadení EÚ o úradných kontrolách sa od členských štátov vyžaduje, aby vykonali audit svojich systémov určených na úradné inšpekcie dodržiavania potravinového a krmivového práva a zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, pričom v rozhodnutí Komisie 2005/677/ES sa stanovujú usmernenia, v ktorých sa odporúča, aby sa takéto audity vykonávali aspoň raz za päť rokov; konštatuje, že Európsky dvor auditorov zistil všeobecný nedostatok presadzovania právnych predpisov EÚ v oblasti dobrých životných podmienok zvierat a vykonávanie postupov, ktoré sú podľa právnych predpisov EÚ zakázané;

8. zdôrazňuje, že členské štáty by mali zabezpečiť vhodné režimy presadzovania, ktoré by sa mohli byť medzi členskými štátmi zharmonizovať, a že členské štáty musia vždy zabezpečiť prísne presadzovanie právnych predpisov EÚ; vyzýva Komisiu, aby Parlamentu predkladala pravidelné správy o vykonávaní a presadzovaní právnych predpisov Únie v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, v ktorých by sa mali identifikovať nedostatky a uviesť rozpis porušení podľa členských štátov, druhov zvierat a typov porušení;
9. zdôrazňuje, že právne predpisy týkajúce sa dobrých životných podmienok hospodárskych zvierat musia byť druhovo špecifické a musia podporovať päť oblastí, a to výživu, životné prostredie, zdravie, správanie a duševný stav, mali by byť v súlade s vedeckými údajmi týkajúcimi sa citlivosti zvierat a mali by sa aktualizovať v závislosti od vývoja vedeckých poznatkov; vyjadruje znepokojenie nad skutočnosťou, že súbežne s rôznymi vnútroštátnymi právnymi predpismi sa v právnych predpisoch EÚ s výnimkou smerníc o nosniciach a teľatách uplatňuje kombinácia výnimiek, oslobodení, nejasných požiadaviek a chýba špecifická ochrana, pričom mnohé zainteresované strany z rôznych oblastí uvádzajú, že všetky tieto faktory narúšajú hospodársku súťaž;
10. vyzýva Komisiu, aby predložila návrhy na reguláciu konkrétnych druhov, ktoré sú v súčasnosti nechránené alebo nedostatočne chránené právnymi predpismi EÚ v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, ako sú dojnice, brojlery a plemenné sliepky, králiky, ovce a morky; zdôrazňuje potrebu zrevidovať smernicu 98/58/ES o ochrane zvierat chovaných na hospodárske účely a poukazuje na to, že z hľadiska rozsahu pôsobnosti má smernica 98/58/ES vo všeobecnosti najmenší vplyv zo všetkých smerníc a že pre nejasnú povahu požiadaviek a široké možnosti výkladu, ktoré táto smernica poskytuje, nie je možné stanoviť súvislosť medzi zlepšením v praxi a smernicou; zdôrazňuje význam zavedenia druhovo špecifických právnych predpisov týkajúcich sa dobrých životných podmienok zvierat a vyzýva Komisiu, aby v tejto súvislosti predložila návrhy;
11. naliehavo vyzýva na revíziu smernice Rady 2007/43/ES z 20. júla 1998, ktorou sa stanovujú minimálne pravidlá ochrany kurčiat chovaných na produkciu mäsa, s cieľom znížiť maximálnu hustotu chovu a závislosť odvetvia od antibiotík, drasticky zlepšiť chabé životné podmienky kurčiat tým, že sa im poskytne prirodzené svetlo, čerstvý

vzduch, viac priestoru a obohatenie prostredia a že sa zavedie zákaz chovu veľmi rýchlo rastúcich kurčiat; opakuje svoju výzvu, aby sa urýchlil prechod na alternatívne systémy chovu s lepšími životnými podmienkami alebo tradičnými brojlerovými plemenami, ktoré sú robustnejšie a zdravšie ako rýchlo rastúce plemená, a aby sa nepovolil dovoz výrobkov, ktoré nespĺňajú normy EÚ;

12. nesúhlasí s neetickým a systematickým každoročným zabíjaním miliárd kohútikov v EÚ, či už pomocou stroja na drvenie alebo pomocou oxidu uhličitého, pretože ide o porušenie právnych predpisov v oblasti dobrých životných podmienok zvierat; zdôrazňuje, že Francúzsko a Nemecko už oznámili zákaz systematického zabíjania kohútikov, a naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby tento príklad nasledovali;
13. požaduje revíziu smernice Rady 2008/120/ES z 18. decembra 2008, ktorou sa stanovujú minimálne normy na ochranu ošípaných, aby sa okrem iného odstránila 28-dňová výnimka pre umiestnenie prasníc do jednotlivých maštali a aby sa zabezpečilo, že zvieratá budú počas celej gravidity a prasnica chované v skupine;
14. pripomína svoju výzvu Komisii, aby bezodkladne predložila návrhy na okamžitý zákaz krutého a zbytočného núteného vykrmovania kačíc a husí na výrobu bielej hydinovej pečene (foie gras);
15. zdôrazňuje, že právnych noriem určených na ochranu rýb je vo všeobecnosti oveľa menej a sú menej prísne ako normy určené na ochranu iných zvierat chovaných na ľudskú spotrebu; v tejto súvislosti poukazuje na potrebu zosúladiť nariadenia EÚ o dobrých životných podmienkach rýb s normami stanovenými v Kódexe zdravia vodných živočíchov OIE;
16. víta zriadenie Vyšetrovacieho výboru pre ochranu zvierat počas prepravy (ANIT), ktorý bol vytvorený s cieľom preskúmať údajné porušovanie právnych predpisov EÚ o ochrane zvierat počas prepravy v rámci EÚ a mimo nej a posúdiť zodpovednosť Komisie a členských štátov v tejto súvislosti; domnieva sa, že Európska komisia a členské štáty by mali náležite zohľadniť zistenia tohto výboru a že jeho odporúčania by sa mali premietnuť do potrebnej revízie nariadenia (ES) č. 1/2005³;
17. pripomína rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-424/13, v ktorom sa uvádza, že prepravcovia zvierat, ktorých cesta sa začína v Európskej únii, musia dodržiavať európske pravidlá týkajúce sa dobrých životných podmienok zvierat aj pri odchode z EÚ, a naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby ho v plnej miere dodržiavali;
18. poukazuje na to, že požiadavky na dobré životné podmienky zvierat sa ťažko dodržiavajú počas diaľkovej prepravy hospodárskych zvierat; upozorňuje na význam zabezpečenia prísnych noriem v oblasti dobrých životných podmienok zvierat počas prepravy; zdôrazňuje, že okrem požiadaviek by sa na ďalšie skrátenie dĺžky prepravy vždy, keď je to možné, mali využívať aj hospodárske nástroje;

³ Nariadenie Rady (ES) č. 1/2005 z 22. decembra 2004 o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností a o zmene a doplnení smerníc 64/432/EHS a 93/119/ES a nariadenia (ES) č. 1255/97 (Ú. v. EÚ L 3, 5.1.2005, s. 1).

19. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali využívanie a rozvoj regionálnych a mobilných bitúnkov, ako aj zabíjania v poľnohospodárskych podnikoch alebo zabíjania v najbližšom zariadení; opakuje svoju výzvu adresovanú Komisii, aby vytvorila stratégiu prechodu z prepravy živých zvierat na obchod výlučne s mäsom a jatočnými telami, najmä v prípade dlhých ciest a vždy, keď je to možné, vzhľadom na vplyv prepravy živých zvierat na životné prostredie, dobré životné podmienky zvierat a bezpečnosť potravín; vyzýva členské štáty, aby vykonávali účinné a systematické kontroly zásielok zvierat pred naložením s cieľom zastaviť praktiky, ktorými sa zhoršujú dobré životné podmienky zvierat pri preprave na pevnine alebo po mori, napríklad umožnenie toho, aby preplnené dopravné prostriedky alebo zvieratá nespôsobilé na prepravu pokračovali v ceste na dlhú vzdialenosť alebo aby sa naďalej využívali kontrolné miesta s nedostatočnými zariadeniami na odpočinok, kŕmenie a napájanie prepravovaných zvierat;
20. pripomína nedávne udalosti v Stredozemnom mori (prípady Elbeik a Karim Allah) a v Suezskom prieplyve; zdôrazňuje, že požiadavky týkajúce sa dobrých životných podmienok zvierat možno len ťažko splniť počas prepravy hospodárskych zvierat na dlhé vzdialenosti, najmä počas námornej prepravy; zdôrazňuje potrebu lepšieho monitorovania námornej prepravy hospodárskych zvierat, najmä po náhodnom zablokovaní Suezského prieplyvu, ktoré malo za následok úmrtie tisícov zvierat na prepravných lodiach; naliehavo vyzýva Komisiu, aby v tejto súvislosti iniciovala diskusiu o potrebných zmenách príslušných právnych predpisov EÚ; vyzýva Komisiu, aby bezodkladne vyhodnotila a zrevidovala existujúce právne predpisy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat vrátane komplexných požiadaviek v závislosti od druhov a kategórií zvierat a maximálne trvanie prepravy po posúdení vplyvu, a to aj z hľadiska prepravy živých zvierat a zabíjania zvierat;
21. vyzýva Komisiu, aby v plnej miere vykonávala a presadzovala nariadenie Rady (ES) č. 1/2005 o ochrane zvierat počas prepravy; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby medzitým zabezpečili dodržiavanie požiadaviek nariadenia (ES) č. 1/2005 a aby sa porušovanie jeho ustanovení riešilo všetkými vhodnými prostriedkami vrátane postupu v prípade nesplnenia povinnosti;
22. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že členské štáty využili len malú časť finančných prostriedkov spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP), ktoré sú k dispozícii v rámci piliera rozvoja vidieka na účely dobrých životných podmienok zvierat; potvrdzuje, že SPP sa usiluje posilňovať dobré životné podmienky zvierat v poľnohospodárskych podnikoch prostredníctvom finančných stimulov a presadzovania právnych predpisov na ochranu zvierat; domnieva sa, že zlepšenie dobrých životných podmienok hospodárskych zvierat by sa malo primerane podporiť prostredníctvom novej SPP a využitím nových strategických usmernení EÚ pre poľnohospodárstvo, okrem iného výrazným znížením potreby liekov, antibiotík a zachovaním biodiverzity; zároveň poukazuje na pokrok a zlepšenia, ktoré niektoré členské štáty dosiahli na vnútroštátnej úrovni, a víta konkrétne iniciatívy na tento účel; vyzýva preto členské štáty, aby vo svojich strategických plánoch SPP uviedli konkrétne opatrenia na zlepšenie dobrých životných podmienok zvierat a aby vo väčšej miere aj prostredníctvom finančných stimulov náležite podporovali poľnohospodárov, ktorí v oblasti dobrých životných podmienok zvierat dobrovoľne uplatňujú prísnejšie a udržateľnejšie normy, a to aj prostredníctvom vnútroštátnych podporných programov;

vyzýva Komisiu a členské štáty, aby do roku 2022 posúdili dotácie, ktoré poškodzujú dobré životné podmienky zvierat, a aby ich postupne prestali poskytovať; domnieva sa, že jedným z cieľov SPP a štátnych fondov by mala byť pomoc poľnohospodárom pri prechode na agroekologicky vhodné poľnohospodárske metódy, ktorými sa zabezpečí vysoká úroveň dobrých životných podmienok zvierat, vrátane rastlinnej výroby a poľnohospodárskych podnikov, ktoré sa vyznačujú extenzívnymi poľnohospodárskymi postupmi, a to na základe kvalitnej odbornej prípravy, s cieľom zabezpečiť dobré životné podmienky zvierat a environmentálne a finančné zdravie poľnohospodárskych podnikov; považuje za nevyhnutné zabezpečiť súdržnosť budúcej politiky aj prostredníctvom začlenenia požiadaviek na dobré životné podmienky zvierat do iných politík, ako je medzinárodný obchod a politika v oblasti akvakultúry, SPP a rybného hospodárstva;

23. poukazuje na to, že cieľené individuálne postupy riadenia majú na dobré životné podmienky zvierat často podstatný vplyv; vyzýva Komisiu, aby v súvislosti s budúcimi projektmi zaviedla prístup založený na výsledkoch, vedeckých dôkazoch, odborných poznatkoch a na partnerskej výmene najlepších postupov medzi poľnohospodármi;
24. zdôrazňuje význam zmysluplného využívania digitalizácie; poukazuje však na to, že nástrojmi na digitalizáciu nemožno vyriešiť základné problémy, ale mali by slúžiť ako doplnujúce opatrenie, pretože nimi nemožno nahradiť vyškolených odborníkov;
25. berie na vedomie iniciatívu občanov s názvom End the Cage Age (Skoncuje s klietkovým chovom) a víta vyhlásenie Komisie o tom, že v rámci revízie právnych predpisov v oblasti dobrých životných podmienok zvierat plánuje predložiť legislatívny návrh na zákaz klietok, pričom po vedecky podloženom posúdení vplyvu posúdi možnosť postupného ukončenia takéhoto typu chovu do roku 2027; vyzýva Komisiu, aby prijala druhovo špecifický prístup, pri ktorom sa zohľadnia a posúdia vlastnosti každého jednotlivého zvierat'a, ktoré by malo mať systémy ustajnenia prispôsobené svojim osobitným potrebám, a to pri súčasnej ochrane zdravia zvierat a ľudí; okrem toho poukazuje na potrebu prijať primerané opatrenia vrátane využívania finančných prostriedkov SPP a vnútroštátnych finančných rámcov na podporu poľnohospodárov pri prechode na metódy ekologického chovu bez klietok a zaručujúce dobré životné podmienky zvierat, a to v záujme zabezpečenia dobrých životných podmienok zvierat a environmentálneho a finančného zdravia, ktoré pomôžu zabezpečiť odolné a udržateľné hospodárstvo a zároveň spravodlivé a rovnaké podmienky; poukazuje na to, že poľnohospodári potrebujú primerané časové rámce na zlepšenie svojich systémov ustajnenia z dôvodu veľkých investícií, ktoré sú často potrebné; navrhuje, aby Komisia naďalej spolupracovala s členskými štátmi s cieľom podporiť vykonávanie a riadne presadzovanie právnych ustanovení týkajúcich sa postupného ukončenia používania všetkých klietok pri chove hospodárskych zvierat v EÚ;
26. zdôrazňuje význam pravidelnej výmeny názorov so zástupcami vnútroštátnych a regionálnych orgánov, poľnohospodárskymi organizáciami poľnohospodárov a zúčastnených strán, MVO, občanmi a odborníkmi o príkladoch osvedčených postupov a o potrebných zlepšeniach v oblasti dobrých životných podmienok zvierat; poukazuje na to, že prenos poznatkov v tejto oblasti je i napriek nízkym nákladom mimoriadne efektívny, a preto ho treba v praxi častejšie využívať; v tejto súvislosti víta skutočnosť, že Komisia obnovila mandát Platformy EÚ pre dobré životné podmienky zvierat;

zastáva názor, že by sa mala ďalej posilňovať a uľahčovať výmena osvedčených postupov a prenos poznatkov s cieľom pomôcť zúčastneným stranám urýchliť a zjednodušiť ich proces pravidelnej výmeny, ako aj uchovávať a zabezpečovať ich tok informácií. zdôrazňuje význam uskutočňovania takýchto pravidelných výmen aj so zástupcami krajín mimo EÚ, ktoré dovážajú zvieratá z Únie;

27. vzhľadom na etický rozmer dobrých životných podmienok zvierat považuje za nevyhnutné, aby občania mali k dispozícii jasné, ľahko zrozumiteľné a dostupné informácie o existujúcich normách a dodržiavaní pravidiel v oblasti dobrých životných podmienok zvierat; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali informovanosť a zapájali sa do dialógu s občanmi o otázkach dobrých životných podmienok zvierat; zdôrazňuje, že je potrebné, aby členské štáty zvýšili informovanosť verejnosti a pochopenie významu dobrých životných podmienok zvierat v kontexte reklamných kampaní, školských kurzov a kurzov odbornej prípravy v oblasti poľnohospodárstva;
28. zdôrazňuje, že je dôležité pokročiť v návrhu Komisie na akčný plán integrovaného hospodárenia so živinami s cieľom riešiť znečistenie živín pri zdroji a zvýšiť udržateľnosť odvetvia chovu hospodárskych zvierat, ako sa uvádza v stratégii „z farmy na stôl“;
29. trvá na potrebe zlepšiť dobré životné podmienky a zdravie zvierat v živočíšnej výrobe v rámci prístupu „jedno zdravie“; poukazuje na to, že na dosiahnutie tohto cieľa je kľúčové zlepšiť postupy chovu zvierat, pretože lepšie životné podmienky zvierat zlepšujú zdravie zvierat, čím sa znižuje potreba liekov a zamedzuje šírenie zoonóz; vyzýva Komisiu, aby v rámci revízie právnych predpisov o dobrých životných podmienkach zvierat vypracovala aj prístup „jedny dobré životné podmienky“;
30. žiada, aby veterinárna aj humánna medicína zabezpečili zodpovedné používanie antimikrobiálnych látok s cieľom dosiahnuť výrazné zníženie ich používania; poukazuje na to, že existuje pozitívna súvislosť medzi zlepšovaním životných podmienok zvierat, napríklad prostredníctvom udržateľnejších postupov, ako je extenzívna živočíšna výroba na pastvinách, a znižovaním závislosti od antimikrobiálnych látok, keďže zvieratá, ktoré sú dobre opatrované a vhodne ustajnené, sú menej náchylné na choroby a infekcie, a preto si vyžadujú menej veterinárnych antimikrobiálnych látok; vyzýva na ďalšiu podporu činností, ktorými sa znižuje používanie antimikrobiálnych látok v odvetví chovu hospodárskych zvierat, čím sa zmierňuje riziko antimikrobiálnej rezistencie a prispieva sa k dobrým životným podmienkam zvierat;
31. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v rámci stratégie Komisie na účinné riešenie neregulovaného používania antibiotík a pesticídov používaných pri živočíšnej výrobe, výrobe morských plodov a akvakultúre zintenzívnili kontroly zamerané na monitorovanie antibiotík a iných zakázaných chemických rezíduí zistených pri dovoze z tretích krajín; požaduje krátke, miestne a regionálne dodávateľské reťazce;
32. konštatuje, že udržateľné a vyváženejšie stravovanie, ako aj obmedzenie používania pesticídov prospieva verejnemu zdraviu, biodiverzite a životnému prostrediu;
33. berie na vedomie, že podľa stratégie „z farmy na stôl“ strava väčšiny Európanov nie je v súlade s odporúčaniami týkajúcimi sa zdravého stravovania a že je potrebná zmena modelov spotreby v celej populácii s cieľom podporiť zdravšie potraviny, stravu a

životný štýl vrátane zvýšenej spotreby udržateľne vyrábaných rastlín a rastlinných potravín, čo bude mať prínos aj pre životné prostredie z hľadiska dobrých životných podmienok zvierat a zabezpečí odolnejšie hospodárstvo; zdôrazňuje, že celouniové usmernenia k udržateľnému, zdravému a vyváženějšíemu stravovaniu, ktoré by boli založené na vedeckých poznatkoch vrátane jasných cieľov a brali by zreteľ na kultúrnu a regionálnu rozmanitosť európskych potravín a stravy, ako aj na potreby spotrebiteľov, by boli nápomocné a motivujúce pre spotrebiteľov a stali by sa súčasťou úsilia členských štátov o začleňovanie prvkov udržateľnosti do vnútroštátnych stravovacích odporúčaní;

34. zdôrazňuje, že v EÚ rastie trh so živočíšnymi produktmi z chovov bez klietok, zo systémov s voľným výbehom a z ekologických systémov, ako aj trh s alternatívami založenými na rastlinných produktoch;
35. víta záväzky Rady podporiť rozvoj jednotnej značky Únie svedčiacej o dobrých životných podmienkach zvierat, a to na základe harmonizovaných a odborne podložených druhovo špecifických ukazovateľov ochrany zvierat; uznáva význam externej štúdie Komisie o značke dobrých životných podmienok zvierat; vyzýva Komisiu, aby pokračovala v príslušných prípravách s cieľom bezodkladne predložiť návrh po posúdení vplyvu, ktoré by sa vzťahovalo na všetky úrovne udržateľnosti a náklady v dôsledku nečinnosti; zastáva názor, že táto značka by mala spotrebiteľom poskytovať objektívne a vedecké informácie o kvalite všetkých fáz života zvierat a vrátane narodenia, prepravy a spôsobu zabitia; navrhuje, aby sa takáto značka vytvorila v súčinnosti s aktualizovanými minimálnymi kritériami pri revízii právnych predpisov v oblasti dobrých životných podmienok zvierat; domnieva sa, že značka dobrých životných podmienok zvierat EÚ by mala byť povinná; domnieva sa, že touto značkou by sa zvýšila transparentnosť, vytvorili rovnaké podmienky a zlepšila informovanosť spotrebiteľov a zároveň by sa podporilo zlepšovanie dobrých životných podmienok zvierat; poukazuje však na to, že takéto značky nemôžu zaručiť vysokú úroveň dobrých životných podmienok zvierat a možno ich považovať len za doplnkové alebo prechodné opatrenia;
36. považuje za kľúčové, aby sa v budúcnosti zabezpečila súdržnosť politík, a to aj začlenením požiadaviek na dobré životné podmienky zvierat do medzinárodnej obchodnej politiky, okrem iného s cieľom podporiť úsilie európskych poľnohospodárov a zabrániť nekalej hospodárskej súťaži dovážaných výrobkov, ktoré nespĺňajú minimálne záruky dobrých životných podmienok zvierat; zdôrazňuje, že okrem zabezpečenia vysokej úrovne dobrých životných podmienok zvierat v Európskej únii by sa v rámci zahraničnej a obchodnej politiky EÚ mali dobré životné podmienky zvierat presadzovať aj v príslušných medzinárodných orgánoch a v dvojstranných a mnohostranných dohodách;
37. vyzýva Komisiu, aby pri svojich dvojstranných obchodných rokovaniach so štátmi mimo EÚ zabezpečila dodržiavanie pravidiel EÚ v oblasti dobrých životných podmienok zvierat a bránila udržateľný rozvoj v rámci Všeobecnej dohody o clách a obchode Svetovej obchodnej organizácie z roku 1994, a najmä jej článok XX, v ktorom sa stanovujú výnimky pre opatrenia spojené so zachovaním vyčerpatelných prírodných zdrojov, a článok XXa, ktorý zahŕňa dobré životné podmienky zvierat v rámci „dôvodov verejnej morálky“; vyzýva Komisiu, aby podporila podobné opatrenia v

existujúcich obchodných a investičných dohodách EÚ s cieľom zabezpečiť, aby sa dovážané živočíšne výrobky, ryby a produkty akvakultúry produkovali v súlade s normami EÚ v oblasti životného prostredia, sociálnej oblasti, v oblasti bezpečnosti potravín a dobrých životných podmienok zvierat, aby sa tak zabezpečili spravodlivé a rovnaké podmienky pre výrobcov v EÚ;

38. odporúča, aby sa v obchodných dohodách EÚ udelili obchodné preferencie na živočíšne produkty iba pod podmienkou, že dodržiavajú všetky príslušné normy EÚ v oblasti dobrých životných podmienok zvierat vrátane noriem, ktoré sa v súčasnosti neuplatňujú na dovážané výrobky („podmienená liberalizácia“); zdôrazňuje, že je potrebné povoliť dovoz zo štátov mimo EÚ, ktoré dodržiavajú rovnaké normy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, aké platia v EÚ; odporúča, aby sa v obchodných dohodách vyčlenili dostatočné zdroje na vykonávanie ustanovení o spolupráci v oblasti dobrých životných podmienok zvierat a aby sa do kapitol o obchode a trvalo udržateľnom rozvoji zahrnul článok o udržateľnom poľnohospodárstve, produkcii morských plodov a akvakultúre; ďalej vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že všetky obchodné dohody budú plne v súlade s Európskou zelenou dohodou, Parížskou dohodou, záväzkami EÚ v oblasti biodiverzity a cieľmi udržateľného rozvoja a že v prípade ich nedodržania budú existovať záväzné a vymáhateľné sankcie;

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	12.10.2021
Výsledok záverečného hlasovania	+: 62 -: 1 0: 14
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Nikos Androulakis, Bartosz Arłukowicz, Margrete Auken, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurélie Beigneux, Monika Beňová, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Simona Bonafè, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Esther de Lange, Christian Doleschal, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Agnès Evren, Pietro Fiocchi, Catherine Griset, Jytte Guteland, Teuvo Hakkarainen, Anja Hazekamp, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Adam Jarubas, Petros Kokkalis, Athanasios Konstantinou, Ewa Kopacz, Peter Liese, Sylvia Limmer, Javi López, César Luena, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Joëlle Mélin, Tilly Metz, Giuseppe Milazzo, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Ville Niinistö, Ljudmila Novak, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus, Stanislav Polčák, Jessica Polfjärd, Luisa Regimenti, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Rob Rooken, Silvia Sardone, Christine Schneider, Günther Sidl, Linea Sogaard-Lidell, Nicolae Ștefănuță, Nils Torvalds, Edina Tóth, Véronique Trillet-Lenoir, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Tiemo Wölken, Anna Zalewska
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Kateřina Konečná, Danilo Oscar Lancini, Dace Melbārde, João Pimenta Lopes, Manuela Ripa, Susana Solís Pérez, Róza Thun und Hohenstein

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

62	+
ID	Sylvia Limmer
NI	Athanasios Konstantinou
PPE	Bartosz Arłukowicz, Traian Băsescu, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Christian Doleschal, Agnès Evren, Adam Jarubas, Ewa Kopacz, Esther de Lange, Peter Liese, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Dolors Montserrat, Ljudmila Novak, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Luisa Regimenti, Christine Schneider, Róza Thun und Hohenstein, Pernille Weiss
Renew	Pascal Canfin, Martin Hojsík, Jan Huitema, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Susana Solís Pérez, Nicolae Ștefănuță, Linea Søgaaard-Lidell, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Emma Wiesner
S&D	Nikos Androulakis, Marek Paweł Balt, Monika Beňová, Simona Bonafè, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Cyrus Engerer, Jytte Guteland, Javi López, Césa Luena, Alessandra Moretti, Günther Sidl, Petar Vitanov, Tiemo Wölken
The Left	Anja Hazekamp, Petros Kokkalis, Kateřina Konečná, Silvia Modig, João Pimenta Lopes
Verts/ALE	Margrete Auken, Bas Eickhout, Pär Holmgren, Yannick Jadot, Tilly Metz, Ville Niinistö, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus, Manuela Ripa

1	-
ECR	Sergio Berlato

14	0
ECR	Pietro Fiocchi, Dace Melbārde, Giuseppe Milazzo, Rob Rooker, Alexandr Vondra, Anna Zalewska
ID	Simona Baldassarre, Aurélie Beigneux, Catherine Griset, Teuvo Hakkarainen, Danilo Oscar Lancini, Joëlle Mélin, Silvia Sardone
NI	Edina Tóth

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania